

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/44/2016
Identifikačné číslo spisu:	7298897382
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7298897382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: S. F., nar. XX. K. XXXX, bytom S., zast. JUDr. Jurajom Bírošom, advokátom, so sídlom Rázusova 1, Košice, proti žalovanej: MUDr. E. O., nar. XX. K. XXXX, bytom Z., zast. JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, so sídlom Floriánska 16, Košice, o zaplatenie 9 462,17 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod. sp. zn. 31Cb/608/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. júna 2015, č. k. 3Cob/67/2014-902, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu odmieta.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 13. 12. 2013, č. k. 31Cb/608/1998-837 zamietol v celom rozsahu žalobu o zaplatenie 9 462,17 eur s príslušenstvom a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 8 354,92 eur na účet právneho zástupcu žalovaného.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po povolení obnovy konania (uznesením zo dňa 02. 04. 2012) sa vykonalo a doplňovalo ďalšie dokazovanie a z výsledkov dokazovania vyplýva, že pohľadávky uplatnené žalobcom v tomto konaní (odmena za vykonanie protetických prác pre žalovanú v období január až október 1994) podľa § 324 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka zanikli splnením ešte pred podaním žaloby. Súd totiž dospel k záveru, že plnenie poskytnuté spoločnosti DENTAPALLAS, s.r.o. v súvislosti s úhradou záväzkov celkovo presahovalo sumu vo výške 703 150,- Sk (zálohy 260 645,- Sk, zápočet 214 197,- Sk a priame platby 228 308,- Sk), pričom hodnota vykonaných protetických prác v danom období bola vo výške 548 555,- Sk, prípadne 551 125,- Sk. Za najviac spornú skutočnosť v rámci sporu označil to, či fakturácia spoločnosti DENTAPALLAS, s.r.o. (vykonaná faktúrami č. 0294 a č. 0194) obsahovala aj zaúčtovanie odmeny za vykonanie tzv. nadštandardných úkonov (t. j. ktoré nepreplácala zdravotná poisťovňa a ktoré v konečnom dôsledku uhrádzali pacienti žalovanej). V tejto súvislosti vychádzal z výpovede svedkyne B. U. (pojednávanie dňa 14. 06. 2013), kde sa konštatuje, že sporné nadštandardné výkony boli zaúčtované v predmetných faktúrach spoločnosti DENTAPALLAS, s.r.o., t. j. priame platby pacientov žalovanej vykonané v prospech DENTAPALLAS-u, s.r.o. za výkony

v januári 1994 až októbri 1994 boli čiastočnými úhradami pohľadávky žalobcu uplatňovaných v tomto konaní. Výpoveď tejto svedkyne považoval za hodnovernú aj z dôvodu, že ide o bývalú pracovníčku tejto spoločnosti, ktorá disponuje príslušnými informáciami zo svojej priamej skúsenosti pri výkone svojej pracovnej činnosti. Poukázal aj na znalecký posudok č. 05/07 zo dňa 03. 01. 2007, kde bolo znalcom uvedené, že fakturácia mala byť znížená o výšku úhrad vykonaných priamymi platbami (šekmi). Aj keď čiastočne zmenil toto svoje stanovisko výpoveďou na pojednávaní 27. 02. 2008, poznamenal súd, že znalec svoj záver pozmenil narýchlo bez znalostí neskôr objavených a predložených primárnych dokladov, t. j. laboratórnych lístkov, (na základe ktorých sa povolila obnova konania), ktoré v celom svojom rozsahu boli podkladom neskoršej fakturácie, pričom tieto obsahovali všetky výkony, t. j. štandardné aj neštandardné, ako to potvrdila uvedená svedkyňa. Mal za preukázané, že žalobca svojim listom zo dňa 03. 02. 1995 vykonal jednostranné započítanie (čiastočne započítanie) svojich pohľadávok, ktoré uplatnil v tomto konaní v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka. Započítal svoju pohľadávku voči žalovanej v časti zodpovedajúcej celkovej sume 214 197,- Sk so záväzkami spoločnosti DENTAPALLAS s.r.o., voči žalovanej titulom jej nároku na vrátenie pôžičiek.

3. Rozhodujúc o odvolaní žalovaného Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 30. 06. 2015, č. k. 3Cob/67/2014-902 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania v sume 314,38 eur na účet právneho zástupcu v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s vyhodnotením skutkového stavu i s právnym záverom súdu prvého stupňa, osvojuje si dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O. s. p. a uviedol len dôvody z ohľadom na námietky odvolateľa. Dospel k záveru, že pri hodnotení dôkazov súd dôsledne postupoval v súlade s ust. § 132 O. s. p.

5. Z hľadiska námietky nevieryhodnosti svedeckej výpovede svedkyne B. U. odvolací súd uviedol, že v odvolacom konaní je neakceptovateľná námietka o obsahovej neobjektívnosti tejto svedkyne. Ide o svedkyňu, ktorá bola v pozícii vedúcej zubnej techničky právneho predchodcu žalobcu a osobne vystupovala v pozícii kolegyne obidvoch terajších účastníkov konania. Žiadna námietka, ktorá by spochybňovala vierohodnosť jej výpovede zo strany účastníkov na pojednávaní dňa 14. 06. 2013, ako ani v ďalšom období, nebola prednesená. Jej výpoveď pritom obsahovo súladí s listinnými dôkazmi, predovšetkým s tými, ktoré boli predložené súdu v rámci povolenej obnovy konania (laboratórne štítky, ktorých obsah nepopieral ani žalobca). Na túto námietku, ako aj listiny, týkajúce sa námietky ohľadne existencii pôžičiek, je potrebné uviesť, že odvolací súd, vzhľadom na existujúcu právnu úpravu dokazovania v sporovom konaní nemohol už prihliadať, keďže nie sú splnené podmienky § 205a O. s. p. Ustanovenie § 120 O. s. p. upravuje dôkaznú povinnosť účastníkov konania. V rámci ustanovenia § 120 ods. 4 je vyjadrená koncentračná zásada (zásada legálneho poriadku), ktorá je charakteristická len pre sporové konanie. V takomto konaní vstupuje do popredia procesná zodpovednosť účastníkov konania a ich aktívny a zodpovedný prístup k povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, takže účastníci musia do istého zákonnom určeného momentu uviesť všetko (skutkové tvrdenia a dôkazy), na čom chcú postaviť i svoj nárok, prípadne poprieť nárok protistrany. Ak tak neurobia v zákonnom určenej lehote (fáze konania), túto možnosť stratia. Majú teda účastníci možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

6. Na pojednávaní, kde bol vydaný predmetný rozsudok, pred jeho vyhlásením súd rozhodol uznesením o ukončení dokazovania (vyhlásil uznesenie, ktorým sa dokazovanie končí). Odvolací súd preto nemohol prihliadať na nové navrhované dôkazy v rámci odvolacieho konania. Odvolací súd ich nemohol použiť na preukázanie alebo vyvrátenie tvrdenia účastníkov a prihliadal, ako keby tieto dôkazy neboli ani uplatnené.

7. K námietke nevieryhodnosti svedkyne uviedol aj, že je neakceptovateľná aj z dôvodu, že súd pri výkone tohto dôkazu za prítomnosti účastníkov sporu postupoval v plnom rozsahu v súlade s ustanovením § 126 O. s. p. Nie je možné akceptovať námietku, že výpoveď svedkyne je spochybňovaná

záverom znalca. Znalec totiž nebol oboznámený s ďalšími dokladmi, (ktoré boli predložené v rámci obnovy konania) ak týmto otázkam sa nevyjadril, pričom účastníci konania ani nenavrhovali vykonanie takéhoto dôkazu. Súd pritom v konaní hodnotí dôkaz znalcom, ako každý iný dôkaz. Súd prvého stupňa odôvodnil, že akceptuje záver písomného znaleckého posudku, ktorý poukázal na to, že sa musia odpočítať sumy, ktoré boli uhradené za nadštandardné výkony. Súd mal teda v konaní na základe nových dôkazov predložených po obnove konania preukázané, že došlo k tejto skutkovej situácii. Listinné dôkazy predložené odporkyňou v obnovenom konaní, v podstate súhlas navrhovateľa s obsahom týchto listín i výpoveď svedkyne B. U. (ktorý obsah pracovnej náplne v laboratóriu pôvodného navrhovateľa preukazuje podrobnú znalosť o činnosti laboratória), si vzájomne neodporujú, a z hľadiska pravidiel logického myslenia sú presvedčivé. Písomný znalecký posudok (podaný v pôvodnom konaní), taktiež podporuje skutkový záver súdu prvého stupňa. Je potrebné podotknúť, že do ukončenia dokazovania pred súdom prvého stupňa účastníci ani nenavrhovali doplnenie znaleckého dokazovania. Odvolací súd nemohol preto za tejto procesnej situácie v sporovom konaní prihliadať na navrhovateľom uvádzané skutočnosti týkajúce sa znaleckých záverov. Odvolací súd sa preto stotožnil s vyhodnotením zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, ktorým súd preukázal rešpektovanie zásady voľného hodnotenia dôkazov (nie ľubovôle), ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov podľa čl. 46 ústavy, a to z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie sporu rešpektujúc zásady formálnej logiky. Súd preto v konaní vytvoril pre oboch účastníkov sporu rovnocenné podmienky na predloženie dôkazov i vyjadrenie k dôkazom protistrany (nejde o nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení).

8. Odvolací súd ďalej uviedol, že z ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka vyplýva úprava započítania jednostranným právnym úkonom, pričom započítanie je oprávnením ktorejkoľvek strany a možno vykonať aj bez súhlasu ba i proti vôli druhej strany (hovorí sa preto tiež o započítaní na základe zákona). Zákon pripúšťa jednostranné započítanie len medzi pohľadávkami, ktorých predmetom je plnenie rovnakého druhu, ktorými sú predovšetkým peňažné plnenia, t. j. zaplatenie určitej peňažnej sumy. Forma tohto jednostranného právneho úkonu pritom nie je predpísaná, takže môže byť urobená i ústne. Právne účinky započítania nastávajú v momente stretu splatných pohľadávok. Započítací prejav preto nie je viazaný na predpísanú právnu formu, nemusí byť ani písomne urobený. Prejav vôle smerujúci k započítaniu musí byť dostatočne určitý v zmysle § 37 ods. Občianskeho zákonníka, t. j. z neho musí vyplývať akej pohľadávky sa týka, v akej výške sa na započítanie uplatňuje a proti akej pohľadávke veriteľa smeruje a prípadne v akej výške tieto pohľadávky zanikajú. Musí byť teda určitý a zrozumiteľne uvedený, ktoré pohľadávky a v akej výške započítaním zanikajú. List zo dňa 03. 02. 1995, ktorý je uvedený s názvom „Výsporiadanie úhrad za stomatoprotetické práce“ bol vypracovaný právnym predchodcom žalobcu a bol adresovaný žalovanej. Obsahuje súhrnný výkaz priamej platby, a to za obdobie mesiacov január 1994 až november 1994, kde konštatujú, že boli priame platby pacientov na účet firmy uhradené v sume 207 893,70 Sk a zálohovité úhrady MUDr. O. v sume 240 645,- Sk. Zároveň sú uvedené pôžičky od žalovanej v sumách 110 000,- Sk a 104 197,- Sk (pre pána R. a úhrada pre B.). Bolo preto vyčíslené, že ostáva uhradiť pre právneho predchodcu žalobcu zo strany žalovanej celková suma 126 647,30 Sk. Za každý mesiac je uvedená presná suma v súhrnom výkaze aj v priamych platbách, ako aj ich súčet. Uvedené písomné oznámenie spĺňa preto, aj podľa názoru odvolacieho súdu, všetky kritéria § 580 a súčasne § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka o určitosti prejavu vôle, ktorá smeruje k započítaniu pohľadávok (špecifikované je presné obdobie, presný rozsah súm a v akom rozsahu dochádza k započítaniu, aký je zostatok dlhu).

9. Odvolací súd podotkol, že uvedená listina bola súdom daná k dispozícii na podrobné vyjadrenie žalobcovi, ktorý vo vyjadrení (v rámci konania pred súdom prvého stupňa) nespochybňoval jednotlivé sumy a nároky uvedené v tomto liste. Až v odvolacom konaní spochybňoval existenciu dlhu, (uvedenú ako pôžičky), a o tom predložil dôkazy. Samotný pojem „vysporiadanie úhrad“ z hľadiska gramatického výkladu preukazuje vôľu autora listu, že je potrebné vzájomne si zohľadňovať nároky týchto dvoch účastníkov, t. j. právneho predchodcu žalobcu a žalovanej za obdobie január 1994 až október 1994 (ide o obdobie predmetu sporu) a celkovú sumu vo vzťahu k priamym, platbám v rozsahu 228 308,-Sk, ktoré boli uhrádzované priamo pacientmi pre žalobcu.

10. V tomto rozsahu odvolací súd označil za správny záver súdu prvého stupňa, že došlo zákonným spôsobom účinne k započítaniu tejto sumy ako plnenia uhradeného zo strany žalovanej žalobcovi, ktoré plnili pacienti a zdôraznil všeobecnú platnú zásadu, že už raz urobený kompenzačný prejav nemožno ho odvolať. Odvolací súd mal preto za preukázanú opodstatnenosť zápočtu v celkovej výške 214 197,- Sk. Došlo teda zo strany žalovaného uvedenými spôsobmi k plneniu v takom rozsahu, ktorý prevyšuje celkovú žalobcom uplatnenú pohľadávku.

11. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu proti výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.).

12. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v tom, že odvolací súd a aj súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili a rozsudok odvolacieho súdu je pre absenciu riadneho odôvodnenia nepresvedčivý, rozporuplný a nezodpovedajúci výsledkom vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa. Postupom súdu prvého stupňa aj odvolacieho došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti súdneho konania, na základe ktorého mu bola znemožnená realizácia jeho procesných práv, ktoré mu O. s. p. priznáva za účelom ochrany jeho práv. Postupom súdu prvého stupňa podľa názoru žalobcu došlo k porušeniu procesných zásad vyplývajúcich z ust. § 118 ods. 2 O. s. p.

13. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd neodstránil nesprávne právne závery súdu prvého stupňa, najmä ohľadom vyhodnotenia dôkazov podľa § 132 O. s. p. vo vzťahu k výpovedi svedkyne B. U.. Záver o vierohodnosti tejto výpovedi žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nedostatky odôvodnenia spolu s tzv. opomenutými dôkazmi zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

14. Podľa názoru dovolateľa bolo hodnotenie znaleckého dokazovania a výpovede znalca zo strany súdu prvého stupňa prekvapivé, pretože oproti pôvodnému konaniu závery znalca po povolení obnovy konania žiadny z účastníkov nenamietal. Ak súd prvého stupňa zhodnotil znalecký posudok a výpoveď znalca tak, ako to uviedol vo svojom odôvodnení a odvolací súd sa s tým stotožnil, došlo z ich strany podľa názoru dovolateľa k porušeniu práva žalobcu v konaní pred súdom uplatňovať svoje procesné práva, a to právo na preukázanie svojich tvrdení doplniť dokazovanie práve návrhom na doplnenie znaleckého posudku.

15. Žalovaná ani sama v rámci svojej obrany a tvrdení nepredniesla námietku započítania, preto záver súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu je v tomto smere neakceptovateľný a vykazujúci charakter svojvôle v hodnotení tohto dôkazu, ako aj ich konečných rozhodnutiach. Keďže žalobca sa až v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa dozvedel, že súd posúdil list zo dňa 03. 02. 1995, ako prejav právneho predchodcu žalobcu, smerujúci k započítaniu vzájomných pohľadávok medzi žalobcom a žalovanou, došlo tým k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces a odôvodnenie rozhodnutia je arbitrárne, nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené.

16. Právo žalobcu na rovnosť strán v spore a zásadu kontradiktórnosti súdy porušili tým, že odvolací súd sa plne stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, bez akéhokoľvek vykonaného dokazovania, ktoré by existenciu pôžičiek preukazovalo a znemožnil tým žalobcovi účinne sa brániť a uvádzať na podporu svojich tvrdení ďalšie návrhy a dôkazy.

17. Žalovaný sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že s ním nesúhlasí a navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol a zároveň si uplatnil trovy dovolacieho konania. Poukázal na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo dostatočne odôvodnené a žalobca v dovolaní iba opakuje tvrdenia, ktoré už v konaní predniesol, a s ktorými sa súd náležite vysporiadali, resp. žalobca rozporuje spôsob hodnotenia dôkazov vykonaný súdmi, čo mu však neprináleží.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 ods. 1 C. s. p.), po zistení, že dovolanie

podal včas účastník konania zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

19. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

20. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

21. Podľa čl. 2 ods. 1 Základných princípov C. s. p. ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

22. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že dovolanie žalobcu bolo podané dňa 30. 09. 2015 (č. l. 911-921), pred nadobudnutím účinnosti C. s. p. (t. j. pred 01. 07. 2016), je preto potrebné posudzovať prípustnosť a dôvodnosť ním podaného dovolania podľa ust. § 237, § 238 a § 242 O. s. p. Jedným z objektívnym predpokladov na podanie dovolania je jeho prípustnosť, ktorá v čase podania dovolania mohla byť naplnená, ak bol naplnený niektorý z jej dôvodov uvedených v ust. § 237 a § 238 O. s. p. Ak v dovolacom konaní preukáže existencia takýchto dôvodov, bola prípustnosť dovolania jedným z jeho právnych účinkov už v čase jeho podania. S poukazom na potrebu rešpektovania princípu právnej istoty a spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov, preto nie je možné prípustnosť a dôvodnosť dovolania posudzovať, podľa ust. § 420 až § 422 C. s. p., keďže len takýmto výkladom sa zabezpečí, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bude preskúmané na základe dôvodov, ktoré v čase jeho podania dovolateľ mohol namietat' a počas prebiehajúceho dovolacieho konania očakával, že dovolací súd v prípade ak sa preukáže na ne prihliadne.

23. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

24. Podľa § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozsudku je prípustné: proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (ods. 1), proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ods. 2) a prípustné je aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (ods. 3).

25. V prejednávanej veci nejde o žiaden z vymenovaných prípadov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O. s. p. nemožno vyvodiť.

26. Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), ktorého sa dovoľáva žalobca. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

27. Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo riadne odôvodnené.

28. Vzhľadom na uvedenú námietku žalobcu bolo potrebné zaujať právny záver o tom, či nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s.

p. alebo, či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

29. Je potrebné uviesť, že vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II. ÚS 261/06). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje až intenzitu vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

30. Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v oprávnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 ods. 1 O. s. p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam - vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (§ 237 ods. 1 O. s. p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., považuje síce za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), nie však za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania.

31. Uvedený záver je obsiahnutý už v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 08. 1997 sp. zn. 2Cdo/5/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 111/1998 (časť právnej vety „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“). Z tohto judikátu vychádza dlhoročná ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá považuje nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za vadu konania, ktorá môže zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť podľa § 237 ods. 1 O. s. p. O aktuálnosti uvedeného judikátu svedčí okrem iných aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. 11. 2011 sp. zn. IV. ÚS 481/2011, podľa ktorého uvedený právny názor k výkladu § 237 písm. f/ O. s. p. (súčasný § 237 ods. 1 O. s. p.) považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný a neporušujúci základné práva sťažovateľa.

32. Dovolací súd, vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že na vytýkanú vadu rozhodnutia odvolacieho súdu - nedostatočné odôvodnenie, by mohol prihliadnuť len vtedy, ak by bolo dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu prípustné z iného dôvodu.

33. V súvislosti s uvedeným dovolací súd poukazuje aj na Stanovisko č. 2 Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 03. 12. 2015, uverejnené v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. O takýto výnimočný prípad môže ísť len vtedy, keď nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vykazuje znaky (až) vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ alebo vady „zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. V napadnutom rozhodnutí takéto závažné vady zistené neboli a nejde ani o vadu uvedenú v stanovisku R 2/2016. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu vyslovenými v jeho rozhodnutí, neznamená, že mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky je toho názoru, že nedošlo postupom odvolacieho súdu k takému zásahu do procesných práv žalobcu, ktorého dôsledkom by bolo odňatie možnosti konať pred súdom.

35. Zároveň je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré účastníkmi navrhnuté dôkazy vykonal, k akým skutkovými záverom došiel, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhoviecie návrhu zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

37. Odňatie možnosti konať pred súdom videl žalobca aj v skutočnosti, že postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu procesných zásad vyplývajúcich z ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v tom, že pri hodnotení dôkazov nebol dodržaný postup podľa § 132 O. s. p.

38. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 O. s. p. zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné), ako aj nedodržanie postupu podľa § 132 O. s. p. možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama o sebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

39. Je teda možné skonštatovať, že všetky námietky žalobcu podľa svojho obsahu vychádzajú zo skutočnosti, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci viď § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.).

40. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 237 O. s. p. a ani z ustanovenia § 238 O. s. p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

41. Podľa § 451 ods. 3 C. s. p. v odôvodnení uznesenia, ktorým bolo dovolanie odmietnuté, alebo ktorým bolo konanie o dovolaní zastavené, dovolací súd stručne uvedie iba dôvod svojho rozhodnutia. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania nemusí v takom prípade odôvodňovať.

42. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.